

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De retinendis propriæ despicientiæ signis. Cap. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

2. Regum 10. 18.

in veteri proverbio : Qui interrogant, interrogent in Abela.] & sic proficiebant. Abela interpretatur locus consilij. Quis autem locus ad capiendum consilium aut aprior, aut illustrior religiosorum cōsēssu, in quo singuli loquuntur, non tam quæ legerunt, aut audierunt, quàm quæ experimento didicerunt, & oratione à magistro veritatis impetrarūt: Ibi ergo non dubites interrogare, vbi sine fūco veritas discitur, vbi sine respectu alicuius perfectè veritas edocetur, vbi astus Dæmonis, & misericordia Dei aprissimè propalatur. Situ interrogatus fueris, habeat caput responsum tuum:] summam dicas & paucis, ac simplicibus verbis tuam sententiam absolvas, eaque in medium proferas, non tam quæ legisti, quàm quæ actione aduersus vitia pugnando, aut virtutes quærendo comparasti. Si nec interrogas, nec respondeas, humiliter cum desiderio discendi loquentes audi, etiamsi indoctiores, aut rudiores, aut planè idiotæ videantur, quoniam sapissimè diuina[sapientia aperit os mutorum, & linguas infantium facit disertas.] Et ab ore istorum non semel, nec sine admiratione accipies, quod literatus non protulit : quia volumina aliorum tantum legit, & perfectè operari hæcenus ignorauit.

Ecclesi. 32. 11.

Sap. 10. 21.

De retinendis propriæ despicientiæ signis.
CAPVT V.

SVNT etiam in familiis religiosis introducta quædam humilitatis, & despicientiæ propriæ, ac compunctionis exercitia, quibus spirituales viri cum in vnum conueniunt, se mutuo ædificant, & ad virtutis desiderium accendunt, vt si dum congregatio ad mensam recumbit, quidam ex religiosis culpas suas, quæ nihil offensionis & multum ædificationis habent, publicè fateantur, si prostrati, aliorum pedes exosculentur, si humi sedentes, more seruorum, & non cum aliis pane vescantur; vel si alia similia faciant, quæ serui inuenit, humilitas probauit, & victoriæ passionum desiderium introduxit. Harum mortificationum (sic enim vocantur) vel humiliationum vsus non est nouus, immò ex gestis ipsius magistri humilitatis assumptus. Ipse namque surrexit à mensa, & discipulorum sedentium pedes lauit, lotos linteo terxit, & iam à se mundatis (vt est credibile) oscula fixit. Quin & Magdalena conuiuium, in quo Dominus epulabatur, ingressa, pedes eius osculata est; nec, si Domino gratum existimasset, aliorum recumbentium pedes osculari erubesceret. Plenæ sunt Sanctorum historiæ similibus humilitatis exemplis, quibus sancti viri aliorum pedibus figebant oscula, & se coram aliis peccatores dicebant, & se stultos & emotæ mentis simulabant, aliæque non ad fastum, sed ad augmentum meritorum, & ad ædificationem fratrum assumebant humilitatis insignia. Quæ aliquando sponte, nonnunquam verò iussu Prælati exercebantur, vt ex Climaco (vnum enim exemplum proferamus in medium) licet colligere. Cum ad mensam, inquit, aliquando consedissemus, summus ille magister inclinans suum sanctum os ad aurem meam, Vis, inquit, tibi ostendam in extrema profundaque canitie diuinum sensum atque prudentiam? Cumque id summis precibus orarem, aduocat ex proxima mensa, quendam Laurentium nomine, qui quadraginta ferè octo annos in Monasterio degerat, sedensque erat Sacratij Presbyter. Qui cum venisset, atque Abbati genibus flexis staret, ab illo quidem benedicitur. Sed cum surrexisset, nihil illi penitus dixit, sed sic ante mensam sine cibo stare permisit.

Joan. 13.

Lucæ 7. 38.

Climac. de obed. grad. 4.

A Erat autem tunc prandij initium. Itaque prolixam horam, & fortasse duas immobilis stetit, ad eò vt ipse quoque erubescerem, neque enim in illius faciem intueri præ verecundia possem. Erat enim canus totus, octogesimoque iam agebat ætatis annum. Mansit autem sine responso vltimo vsque ad refectionis finem. A qua cum surgeremus, mittitur iam à sancto illo, vt memorato Isidoro diceret trigesimo noni Psalmi initium.] Hæc ille. Qui & supra in eodem gradu, de publica apud fratres manifestatione culparum, pluribus disserit, vt intelligamus, nihil ad virorum spiritualium feruorem nunc in familiis religiosis fuisse introductum, quod non autoritate antiquitatis firmetur. Nos autem nolimus nunc eam publicam culparum grauiorem manifestationem suadere, quam Climacus narrat, sed ex ea colligimus, quàm vtile & humilitatis plenum sit, leuiiores culpas coram fratribus fateri, & ex spiritu compunctionis, nos peccatores & habitus religionis indignos accusare.

B

Quare si tu, ò vir Dei, eam religionem profitearis, in qua hæc necdum obliuioni tradita sunt, impense rogo ne eadem excidere tua negligentia permittas, sed (quod ad te attinet) integra & inuiolata custodias, & non tam verbo quàm opere alios fratres ea in magno pretio habere doceas. Si iuuenis es, sæpe in his te exerceas: si senex & plenus dierum ac meritorum, aliquando eadem præstare non desinas. Nam licet hæc parua sint, non parum valent, nec exiguum ex illis fructum colliges. His enim pro quotidianis negligentis satisfacimus, nos humilitatis operibus exornamus, ad feruorem & deuotionem excitamus, & tepidiores, ista aspicientes, ad imitationem accendimus. Et beatus ille, qui columbæ simplicitatem induit, qui se minimis ad proficiendum indigere cogitat, & qui prima illa mortificationis opera à primis illis patribus introducta vitæ suæ sanctitate conseruat. Iam initia religionis nostræ elapsa sunt, fateor: iam instant alia tempora, assentior: sed illa tempora instant, in quibus oportet, si zelum Dei habemus, ea summis conatibus tenere, quæ à patribus nostris didicimus, ne ab amore perfectionis excidamus.

C

Ad hoc mortificationum genus pertinent vilia & abiecta feruitia, à quibus nullus bonus religiosus se debet eximere. Qualia sunt, domum euerrere, patellas mundare, fratribus ad mensam sedentibus ministrare, & alia huiusmodi ministeria humilitatis obire. Ille enim qui omnium est Dominus, dixit: Qui maior est in vobis, fiat sicut minor: & qui præcessor est, sicut ministrator.] Nec solum verbo docuit, sed & exemplo ad id præstadium incitauit. [Nam & ego, inquit, in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.] Basilius hoc documentum à religiosis esse seruandum grauissimis verbis ostendit, & utilitatem eius exposuit. Ille sic ait: Atque etiam intelligendum illud est, debere pietatis cultorem viliora etiam munera magno cum studio, magnaque cum animi alacritate suscipere, scientem nihil minutum esse, quod Dei causa fiat, sed grande & spirituale, quod cælum nobis & præmia cælestia conciliat. Quamobrem licet communibus vilitatibus inseruentia sarcinaria sequi iumenta oporteat, reculare tamen non debet. Siquidem venire in mentem Apostolorum debet, quàm alacriter illi Domino paruerunt, quando illis mandauit, vt ad se pullum adducerent; cogitarèque, & illos quoque, quorum causa iumentorum curam suscipiat, fratres Domini esse, & tributâ ipsis beneuolentiâ, studiumque; in ipsum Saluatorè redundare, qui dixit: Quatenus fecistis vni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis.] Quod si sua facit, quæ minimorū

Lucæ 22. 26.

Bas. c. 8. mon. c. 24.

Mat. 25. 40.

sunt, sine dubio multo magis, quæ Electorum sunt, ea sibi vendicabit, modò ne officium causam ad licentiam existimet. Quin summa potius animi attentione munire seipsum debet, ut cum sibi, tñ cæteris, in quoscumque cum casus detulerit, pariat vilitatē. Porro si de muneribus ipsis quæ abiectiona sunt, aliquid exercendum sit, scire conuenit, Saluatorē quoque ipsum discipulis ministrasse, & abiectiona opera facere non reculasse: magnūque homini esse, si Dei imitator existat, cum per hæc quæ humilia sunt, ad altitudinem illam, quod illum est imitatus, ascendat. Quamquam quis iam humile ausit quippiam appellare, quod Deus ipse attingere nō recusauit: Hæc autem non ad idiotas tantum, aut ad adolentes dicuntur, sed ad doctos, & literatos, & sapientes, quos vehementer rogamus, ut magnum illum doctorem Bonauenturam imitentur, de quo hæc scripta reperimus. Nec, ut plerique literarum scientia inflati, vilia ministeria domestica fastidiebat, sed qui vix nec nisi per obedientiam, ægrè tamen ab illorum executione coercebatur, reputantibus Prælati, indignum, si non à talibus vir egregius sequestraretur, in quo sancti Spiritus gratia habitare perspicuè cernebatur. Nec tamen vir sanctus vlla charitatis officia, ob literarias actiones prætermittebat. Sed in omnes fratres oculos intendens, si quem fortè tristem, aut professionis pœnitentem, intelligeret, tanta dulcedine in sermone conueniebat, cōsolabatur, monebat, ac confirmabat, ut nullus ab eo discederet, quin libens cœptum religionis iter persequeretur. Infirmorum præterea cura supra quàm credibile sit delectabatur, quòve grauioribus, aut contagiosis morbis grauaretur, eò magis se totum illorum obsequio applicabat. Quibus officiis cum maiorem diè partem absumeret, non eo minor erat in publicis lectionibus ac interpretationib. scripturarū, quæ tanta claritate audientibus intelligenda reddebat, ut ipse author illorū meritò videri posset. Hæc tibi. Verissimè credo: quia beatus hic doctor à cognitione rerum diuinarum nequaquam impediabatur humilitatis obsequiis; & qui illum imitatus fuerit, nullum veræ sapientiæ impedimētum, sed potiùs eius augmentum experietur. Quia sicut fastus, & contemptus honorum operum, & superbia cæcant; ita humilitas, & simplicitas, lumen ad sapientiam continendam parant.

Snr. in vna vita.

Delecta Tom. I

SECTIO IV.

De his quæ singulis mensibus fiunt.

De eligendo adiutore per singulos menses ad profectum virtutum.

CAPVT I.

MIs, quæ per hebdomadam faciendæ sunt, duo alia obseruanda per singulos menses adiuicimus. Eorum primum est, ut cuiusque mensis exordio, Sanctum aliquè ex his, quorum Ecclesia eodem mense festa concelebrat, & commemorationem facit, in patronum, & aduocatum, & comitem ad iter vitæ spiritualis consociendum eligamus. Senior Tobias volens filium suum mittere ad recuperandam decem argenti talenta, quæ sibi à Gabelo sub chirographo debebantur, hoc primum ut prosperè omnia succederent, illi mandauit. Perge nunc, & inquirere tibi aliquem fidelem virum, qui eat tecū salua mercede sua, ut dum adhuc viuo, recipias eam. Scilicet pecuniā quæ nobis est debita. Obediens filius genitorū paruit, & egressus inuenit inueniē splendidum, (nimirum Angelum Domini) stantem præinctum, & quasi paratum ad ambulandū. Quem accipiēs in

Tobias 5. 4. 5.

A comitē vitæ, non solum beneficio illius debitū requisit, sed & vxorem castissimam, & magnas diuitias cōparauit. Hic inspicio pulchrā imaginem ad exprimentum id quod nūc tractamus, delineatam. Iustus enim ad quærendam paternam hereditatem incitatur, & ei cura itineris faciendi, quo in cœlum pergat, imponitur. Indiget autem huius vitæ comite fidelissimo, qui semper protectione sua eius lateri assistat, qui discrimina insurgentia præueniat, qui modū agendi in itinere, in hospitio, & in toto decursu peregrinationis doceat, qui saluum & incolumem clientulum suum in locum quò destinatus est, ferat. Hæc autem omnino à quo melius, quàm à sancto aliquo homine vel Angelo sperabimus, cuius fors felicissima, eundē à propriari communitatum cura liberat: cuius charitas, & miseratio impensius ad salutem nostram procurandam prouocat: cuius sapientia, & potestas melius & efficacius nostris miseris & necessitatibus medelam afferre queat? Tu ergo si cupis viam spiritus feliciter ambulare, & in omnibus ambiguitatibus magistrum, in periculis adiutorem, & in infirmitate sustentatorem habere: Voca, ut inquit Iob, si est, qui tibi respondeat, & ad aliquem Sanctorum conuertere. Immo quia habes innumerabiles, qui tibi respondeant, qui tuas preces exaudiant, qui tibi in omni necessitate subueniant, inuoca illos, & ut feruentius & deuotius hoc facias, inuoca nunc vno mense vnum, nunc alio mense alium, qui quasi onus inter se partiantur, & te ut pupillum suæ benignitati commendatum respiciant.

Iob 5. 1.

C Sed quid facies, ut Sancti illius, quem in patronum elegisti, tutamen & protectionem obtineas? certè hæc, quæ sequuntur. Primò circa initium mensis, eo diè quo sancti inter fratres distribuendi sunt, à Domino humiliter postulabis, ut sanctus ille tibi sorte obringat, ob cuius intercessionem vultuum profectum augere, & suas tibi miserationes elargiri. Et ille qui salutem tuam impensè desiderat, dabit tibi pedagogum sapientissimum, & adiutorem fortissimum, cuius ope de omnibus docearis, & à tuis hostibus protegeris. Comperietque aduersarius tuus verum etiam esse, in spiritualibus Dei templis, id est, in iustis, quod de Templo Hierosolymæ impius Heliodorus effatus est: Nam ipse qui habet in cœlis habitationem, uisitor & adiutor est loci illius, & venientes ad malè faciendum, percutit ac perdit. Ille inquam summus cœlorum Dominus, cuius est iustus visitare & defendere, militum suorum, id est, Sanctorum, ministerio, hostes ab eis arceat, ac ab omni malo defendit.

2. Mach. 3. 39.

D Secundo, Sanctum tibi ad tutelam designatum deuotè reuerenter, & cum debita gratiarum actione suscipias, non aliter ac si Dominus ipse, cuius prouidentia maiora & minora gubernantur, illum tibi in patronum assignasset. Et cum primum per tempus licuerit, te in Ecclesiam vel in cellam, vel alium locum quietum, recipies, ibique Sancto illi patrono tuo præsentem facies, tuas illi necessitates expones, & illi te deuotè commendabis. Et sicut Iacob luctabatur cum Angelo quousque ab eo benedictionem extorsit, ita & tu luctare cum illo protectore tuo, non brachiis, sed precibus, & orationum instantia, ut hanc benedictionem consequaris, quod ipse te & tua omnia sub tegmine suæ protectionis accipiat.

Gen. 32. 30.

E Tertio, Quotidie semel, aut bis aduocatum hunc tuum exorabis, ut sua protectione tibi semper assistat, ut se magistrum assequendæ perfectionis faciat, & ut se tibi in omnibus comitem præbeat. Imitare sanctum Dauidem de seipso dicentem: Leuauit oculos

Psal. 120. 1.

oculos